

Societat

Emergència sanitària

Sánchez apunta a 'gripalitzar' la covid, però els experts ho veuen prematur

El Govern espanyol ja estudia com es tractarà l'epidèmia quan es consideri endèmica

MARTA RICART
Barcelona

La sisena onada de la covid està en auge, però d'aquí unes quantes setmanes baixarà. Ja s'haurà acabat l'epidèmia de cara a la primavera? Si hi continua havent casos, pocs, com s'hauran de gestionar? Els experts ja han començat el debat, i ahir hi va irrompre el president Pedro Sánchez, que en una entrevista a la cadena Ser va traçar "l'evolució de la covid cap a una malaltia endèmica", com la grip. Els experts veuen aquest camí, però creuen que aquesta consideració és prematura.

Sánchez va recordar que un 90% dels més grans de 12 anys estan vacunats. Que un 84% dels més grans de 60 (i fins a un terç de la població) porten la dosi de reforç. I que la letalitat del virus s'ha reduït del 13% de la primera onada a un 1%. Tot per la vacunació i segurament (encara s'analitza) perquè la variant òmicron causa molts contagis però menys infeccions greus. "Tenim les condicions perquè, amb precaució i a poc a poc, comencem a avaluar l'evolució d'aquesta malaltia amb paràmetres diferents", va apuntar el president.

L'Executiu treballa en un pla per a la *gripalització* del virus, una estratègia que consensuarà amb els científics, les autonomies i altres països europeus. La idea és tractar la covid com la grip, mesurar-la d'una manera semblant.

Per la investigadora del grup d'epidemiologia i salut pública del Vall d'Hebron Institut de Recerca, Magda Campins, el camí és aquest, però Sánchez l'ha marcat de manera "prematura". La metgessa, amb una llarga experiència, diu fins i tot: "Parlar-ne ara em sembla una mica imprudent, perquè pot fer la sensació que la covid és una grip. Ara la població està cansada, vol tornar a la normalitat, però no ens podem relaxar quan encara hi ha milers d'hospitalitzats per covid que omplen les ucis i cada setmana hi ha centenars de morts".

Campins, que dirigeix el comitè científic assessor de la Generalitat, explica que aquest grup d'experts també estudia ja "la futura fase de transició", però "en aquests moments no tenim unes xifres que permetin parlar d'aquesta fase endèmica de l'epidèmia". La covid cada diversos mesos puja en una onada que tensa el sistema sanitari i impedeix tractar la resta de les patologies. Quan hi ha epidèmia de grip passa el ma-



Sanitaris treballant a l'edifici Garbí del parc sanitari Pere Virgili de l'hospital Vall d'Hebron ahir

MANÉ ESPINOSA

"Hem de ser prudents, no pensar que ja és un refredat", diu l'epidemiòloga Magda Campins

teix, però no en aquesta magnitud. No omple les ucis, detalla Campins.

Quan l'epidèmia baixi de la sisena onada i tornem a un escenari com el del juny del 2020 o de l'any passat o de l'octubre, de pocs casos diaris, pocs hospitalitzats, es podrà començar a plantejar, segons la seva opinió, tractar-ho com una grip: es detecta cada any per una xarxa de centres sentinella, només es compten els casos greus, no hi ha mesures especials

més enllà d'un pla de reforç dels centres sanitaris...

No diagnosticar ni declarar tots els casos ja es fa avui a Espanya, però no perquè s'estigui en situació endèmica, sinó per la saturació de l'atenció primària, avisa José Martínez Olmos, professor a l'Escola Andalus de Salut Pública i que va ser secretari general del Ministeri de Sanitat durant el govern de Zapatero. No s'ha de confondre això amb no fer PCR excepte en casos greus, rebaixar les quarantenes, gestionar una epidèmia endèmica, diu. La *gripalització* de què parla Sánchez "són pantalles que vindran", afirma. No l'actual.

Quan es considerarà la covid endèmica? Campins apunta que caldrà veure si el virus es converteix en estacional, com la grip, que origina una epidèmia cada hivern

Quan s'acabarà l'epidèmia? Primer cal veure com baixa la sisena onada, assenyala José Martínez Olmos

—amb la grip, a partir de 10 casos per 100.000 habitants es considera epidèmia, malgrat que ell llindar pot variar segons els països—, o si es mantindrà amb baixa circulació i brots puntuals tot l'any. "És difícil dir-ho, quan ho preveïem el juny del 2020, del 2021... i l'òmicron ens ha tomat els plans. Fins que no sapiguem que no es repetirà... Ens hem equivocat tantes vegades durant l'epidèmia que hem de ser prudents, no pensar que la covid ja és un refredat", indica

Campins. No s'atreveix ni a augurar quan baixarà la sisena onada ni quin impacte hospitalari pot tenir l'òmicron.

"Amb la vacunació hem pogut fer front a l'òmicron, però amb la primària saturada i un augment d'ingressos", diu Martínez Olmos. Avisa que l'important ara és que les xifres baixin, comptar el màxim de casos possibles. Veure si la sisena onada baixa ràpidament o lentament, ja que això encara suposaria molts casos.

Passada la sisena onada, amb l'epidèmia de baixa, es podria acordar amb altres països una altra manera d'abordar-la i mesurar-la. L'OMS dirà quan s'acaba la pandèmia, quan el virus gairebé no circuli a la majoria del món; si circula en general, però amb brots controlats, hi podria haver una altra estratègia, diu l'expert. ●

L'OPINIÓ DE CINQ EXPERTS

Ja hem arribat al pic de contagis? L'òmicron és menys agressiva? Quina mascareta és més efectiva? De la pandèmia a l'endèmia? Bonaventura Clotet (cap del servei de malalties infeccioses de l'hospital Germans Trias i Pujol), Antoni Trilla (cap d'epidemiologia de l'hospital Clínic de Barcelona), Magda Campins (presidenta del Comitè Científic Assessor de la Covid i excap d'epidemiologia de Vall d'Hebron) i Daniel Prieto-Alhambra (catedràtic de farmacoepidemiologia a la Universitat d'Oxford) van debatre a *El món a RAC1*. /L.Ferro

■ **Òmicron.** "Està plovent moltíssim, però tots portem paraigua. Ara cal molta prudència, perquè si hi ha molts contagis, el sistema sanitari acabarà tenint més malalts, sobretot, els més febles", va resumir Antoni Trilla, responsable d'Epidemiologia de l'hospital Clínic. L'alta cobertura vacunal ha salvat de moment d'un impacte més gran de la covid als hospitals, encara que Magda Campins, presidenta del comitè científic assessor de la covid, "l'impacte a nivell hospitalari" i els ingressats a l'uci a Vall d'Hebron ho estan per la variant delta". I crida a "no abaixar la guàrdia" perquè som en una ona "molt gran i amb una variant que s'escapa una mica a l'efecte de les vacunes". S'espera que d'aquí 10 dies els casos puguin començar a baixar però en els ingressos es veurà més tard. Al Regne Unit fa una setmana que ja s'està constatant una baixada de casos, segons Daniel Prieto-Alhambra, catedràtic de farmacoepidemiologia a la Universitat d'Oxford, però ha aclarit que ha estat en període de vacances i amb les escoles tancades. L'expert reconeix que, "com més ràpid puja una onada, més ràpid també baixa", però crida a la prudència. El president del Govern espanyol, Pedro Sánchez, ha agurats que aquest mes de gener hi haurà un pic en els contagis per l'alta transmissió de la variant òmicron i que després començarà a baixar la corba. Bonaventura Clotet, cap del servei de malalties infeccioses de l'hospital Germans Trias i Pujol, reconeix que la variant òmicron "sembla menys agressiva", però s'ha de tenir en compte que hi ha molta població vacunada.

■ **'Gripallització'.** Pel que fa a l'anunci de Pedro Sánchez que el Govern d'Espanya treballa en un pla d'avaluació de la covid com una endèmia o gripallització en lloc de pandèmia, Prieto-Alhambra (i la resta dels experts) assegura que és necessari treballar en aquesta direcció, però qualifica d'"error" traslladar que ja es va cap a l'endèmia. El catedràtic d'Oxford ha

reconegut que "tots tenim ganes d'entrar en fase endèmica" i que la menor gravetat, a priori, de la variant òmicron està motivant que molts governs treballin en aquesta direcció, però que no és un missatge "útil" per a la població. A més a més, segons la seva opinió, malgrat que la infecció per òmicron sigui "menys greu", si es tradueix en més casos i es contagia molta gent, hi haurà més pressió hospitalària. Un dels dubtes que sorgeixen és quines xifres cal tenir per considerar que es pot passar a endèmia? Però sembla que la pregunta no té una resposta clara. Per Prieto-Alhambra, és "una construcció social, no només epidemiològica". Campins considera que endèmia podria significar poder conviure amb el virus sense saturar els hospitals ni l'atenció primària. Clotet vol cridar a la prudència recordant que ja amb la variant delta es va parlar d'endèmia, però adverteix que poden aparèixer noves variants.

■ **Quarantenes a les escoles.** El trimestre escolar que arrenca aquesta setmana ho fa amb una modificació pel que fa a les quarantenes. Només es confinà tot un grup escolar, una classe sencera, si hi ha cinc positius o més. Campins és partidària de "minimitzar" les quarantenes en nens, sobretot quan "la majoria dels casos" ho passen de manera lleu i a les escoles hi ha "poca transmissió". Amb tot, considera que prendre aquesta mesura en "plena sisena onada" just després de Nadal i sense fer tests és "una mica imprudent" perquè hi pot haver més "transmissibilitat", i pot provocar un augment de contagis.

■ **Mascaretes davant l'òmicron.** Davant una variant tan contagiosa com sembla que és l'òmicron la recomanació de Clotet en espais tancats és utilitzar la mascareta FFP2 col·locada "adequadament". En aquest cas, es podria utilitzar fins a dos dies. En canvi, hem de limitar les mascaretes quirúrgiques o de tela a "trobadetes curtes" i llençar-les després d'utilitzar-les.

El topall en el preu dels tests d'antígens arriba amb retard

L'Executiu encarrega 344.000 dosis de pastilles antivirals



EDUARDO PARRA / EP

Una farmacèutica mostrant un test ahir a la farmàcia Las Gemelas de Madrid

FRANCESC BRACERO
Barcelona

"Ara començarem a controlar els preus", va anunciar ahir el president del Govern espanyol, Pedro Sánchez, quan es va referir a la cadena Ser als tests d'antígens a Espanya, un dels països europeus on han estat més cars i difícils d'aconseguir les últimes setmanes. El cap de l'Executiu va indicar que el problema originari amb les proves covid d'adquisició a les farmàcies havia estat l'escassetat. Una vegada superat aquest obstacle, ara intervinrà en els imports de venda al públic.

Sánchez va assenyalar que des de les setmanes prèvies a les festes de Nadal, quan "hi havia un augment exponencial de la demanda dels tests d'antígens però no de l'oferta", i va

Els farmacèutics aplaudeixen la limitació i suggereixen que el problema està en la distribució

assegurar que, una vegada que "aquest tema ha estat resolt" i el Govern espanyol intervinrà en la regulació dels preus.

De l'anunci del president de l'Executiu queda per definir quin serà el ventall de preus que fixarà. L'escassetat de tests es va disparar de manera

prèvia a les reunions familiars de Nadal. Facua i el Consell General d'Infermeria, entre d'altres, van denunciar la situació i van reclamar una intervenció del Govern central en els preus com la que Sánchez va anunciar ahir.

El Consell General de Col·legis Farmacèutics va aplaudir ahir la regulació anunciada i va deixar entreveure que els elevats preus que han registrat els tests, fins a uns 12 euros per unitat, no han

estat cosa de les farmàcies, sinó de la xarxa de distribució d'aquest producte.

La regulació "contribuirà a posar fi a una situació que hem denunciat reiteradament i de què els farmacèutics hem estat víctimes, ja que hi ha hagut augment excessiu de preu i tensions al mercat originades per actors aliens al canal farmacèutic", va manifestar l'Organització Farmacèutica Col·legial.

Pedro Sánchez va avançar també a l'entrevista a la Ser que el Govern espanyol comprarà 344.000 dosis de l'antiviral en pastilles de la farmacèutica Pfizer, anomenat Paxlovid, format per dos principis actius que s'han de prendre en comprimits separats i s'han d'administrar com més aviat millor després del diagnòstic, dins els cinc dies posteriors a l'inici dels símptomes.

Paxlovid està indicat per al tractament de la covid de lleu a moderada en pacients adults i adolescents que presentin un alt risc de progressió a greu. Segons Pfizer, el fàrmac redueix el risc d'hospitalització o mort en adults en un 89% dels casos i té una acció inhibidora de la variant òmicron.

L'Agència Europea del Medicament (EMA) encara té pendent l'aprovació d'aquest fàrmac, per al qual ja ha rebut una sol·licitud d'autorització. Tot i així, atesa la conjuntura d'emergència sanitària, n'avalua la utilització. El dictamen sobre l'ús es podria publicar d'aquí poques setmanes. ●

Possible vacuna contra l'òmicron al març

■ **Pfizer espera tenir al març una nova vacuna que millori la protecció contra l'òmicron.** El conseller delegat, Albert Bourla, va explicar ahir que encara no és clar si aquest fàrmac serà necessari, però va dir que la seva empresa n'està fabricant les primeres dosis, de les quals volen disposar ja alguns països. La nova versió continuaria protegint davant altres variants. "La protecció contra hospitalitzacions i mortalitat greu ara és raonable amb les vacunes actuals, sempre que s'hagi administrat la tercera dosi", va dir.